

Bilimsel Malzemenin Geçici İthaline Dair Gümrük Sözleşmesine Katılınmasının Uygun Bulduğuna ve Bu Sözleşme Uyarınca Geçici Olarak İthal Edilecek Eşyalar Hakkında A.T.A. Karnelerinin Kabul Edilmesine İlişkin Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 9.10.1990 Sayı : 20660)

Kanun No.
3665

Kabul Tarihi
27.9.1990

MADDE 1. — 11 Haziran 1968 tarihinde Brüksel’de düzenlenen “Bilimsel Malzemenin Geçici İthaline Dair Gümrük Sözleşmesi”ne katılınması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — 1 inci maddede belirtilen Sözleşme uyarınca geçici olarak ithal edilecek eşya için Türk gümrük belgeleri yerine geçmek ve 14.9.1972 tarihli ve 1619 sayılı Kanunla onaylanmış bulunan “Eşyaların Geçici Kabulü için A.T.A. Karneleri Hakkında Gümrük Sözleşmesi”nin 6 ncı maddesinde öngörülen meblağın teminatı olmak üzere, Türkiye’de geçerli bulunan ve anılan Sözleşmede yer alan şartlara göre verilen ve kullanılan A.T.A. karneleri kabul edilir.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BİLİMSSEL MALZEMENİN GEÇİCİ İTHALİNE DAİR GÜMRÜK SÖZLEŞMESİ BAŞLANGIÇ

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatının (UNESCO) Yardımı ile Gümrük İşbirliği Konseyinin himayesinde hazırlanan işbu Sözleşmenin Âkit Tarafları,

Bilimsel araştırmanın ve öğretimin gelişmesinin ekonomik ve sosyal alanlarda ilerlemeyi sağlayan bir faktör olduğunu nazara alarak,

Bilimsel araştırmaya ve öğretime tahsis edilecek bilimsel malzemenin vergi ve resimlerden muaf olarak geçici ithalleri için kabul edilecek kolaylıkların bu alanlarda büyük faydalar sağlıyacağını nazara alarak,

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

BÖLÜM I

Tarifler

Madde 1

a) “Bilimsel malzeme” deyiminden : Bilimsel araştırma ve öğretim maksadiyle kullanılan enstrümanlar, cihazlar, makinalar ve aksesuarları anlaşılır;

b) “İthaldeki vergi ve resimler” deyiminden; yapılan hizmetlerin yaklaşık değeri ile sınırlı olan vergilerle ücretler dışındaki, ithalde veya ithal dolayısıyla tahsil edilen gümrük vergileriyle sair bütün vergi ve resimler ve ücretler anlaşılır;

c) “Geçici kabul” deyiminden; ithal yasaklamaları ve kısıtlamaları olmaksızın ve tekrar ithal edilmek şartıyla, ithaldeki vergi ve resimlerden muaf olarak yapılan geçici ithal anlaşılır;

3665

27.9.1990

d) “Yetkili kuruluşlar” deyiminden; ithal memleketinin yetkili makamları tarafından bilimsel malzemeyi geçici olarak kabul etmeğe yetkili kılınan ve esas itibariyle, iştigal mevzuu kazanç olmayan, resmî veya hususî bilimsel veya öğretim kuruluşları anlaşılır;

e) “Tasdik” deyiminden; asıl manasiyle tasdik, kabul veya tasvip anlaşılır;

f) “Konsey” deyiminden : Bir Gümrük İşbirliği Konseyi vücuda getirilmesine dair 15 Aralık 1950 tarihinde Brüksel’de akdedilen Sözleşme gereğince kurulan teşekkül anlaşılır.

BÖLÜMLER II

Uygulama Alanı

Madde 2

Her Âkit Taraf, aşağıda yazılı olanlar için muvakkat kabul müsaadesi vermeyi taahhüt eder :

a) Kendi ülkesinde, münhasıran bilimsel araştırmada veya öğretimde kullanılacak bilimsel malzeme;

b) Yukarıdaki a) paragrafı gereğince geçici kabul yolu ile getirilen bilimsel malzemeye ait yedek parçalar;

c) Kendi ülkesinde, münhasıran bilimsel araştırma ve öğretim gayesiyle kullanılan bilimsel malzemenin bakımı, kontrolü, kalibrajı veya tamiri için hususî surette hazırlanmış olan aletler.

Madde 3

Bilimsel malzemenin, yedek parçaların ve aletlerin geçici ithali aşağıdaki şartlara bağlıdır :

a) Yetkili kuruluşlar tarafından ithal edilmesi ve bu kuruluşların kontrolü ve sorumluluğu altında kullanılması;

b) İthal memleketinde yalnız ticarî olmayan gayeler için kullanılması;

c) Kullanılacakları yerler hesaba katılarak makul sayıda ithal edilmesi;

d) Tekrar ihraçları esnasında ayniyet tespitinin yapılmasına elverişli bulunmaları;

e) İthal ülkesinde buldukları sürece, yurt dışında ikamet eden gerçek kişilerin veya iş merkezi yurt dışında bulunan tüzel kişilerin mülkiyetinde kalmaları.

Madde 4

Her Âkit Taraf, geçici ithali öngörülen bilimsel malzemenin veya yedek parçaların bilimsel değerine muadil olan eşyalar ithal memleketinde imal edildiği ve mevcut bulunduğu takdirde, bu Sözleşme gereğince almış olduğu taahhütleri durdurabilir.

BÖLÜM III

Hususî Hükümler

Madde 5

Her Âkit Taraf, mümkün gördüğü bütün hallerde, ithaldeki vergi ve resimlerin tutarı için bir teminat talep etmemeyi ve yazılı bir taahhülle iktifa etmeyi kabul eder. Bu taahhüt, gerek her ithal için gerekse umumî mahiyette olarak muayyen bir süre için veya, icabında, kuruluşa verilen yetki süresince muteber olmak üzere talep edilebilir.

Madde 6

1. Geçici kabul suretiyle getirilen bilimsel malzemenin ithal tarihinden başlamak üzere altı ay içinde tekrar ihraç edilmesi gerekir. Bununla beraber geçici ithalin yapıldığı memleketin Gümrük Makamları, geçici ithalden beklenen gayeye ulaşılmış olması şartıyla, malzemenin, yeterli görülen daha kısa bir süre içinde tekrar ihracını talep edebilir.

2. Gümrük Makamları, kabule şayan sebeplerle, gerek daha uzun bir mühlet verebilir, gerekse başlangıçta verilmiş olan mühleti uzatabilir.

3. Geçici olarak ithal edilen bilimsel malzemenin hepsi veya bir kısmı haciz dolayisiyle tekrar ihraç edilemeyecek olursa ve bu haciz gerçek kişilerin talebi üzerine konulmamış ise tekrar ihraç mecburiyeti haciz süresince geri bırakılır.

Madde 7

Geçici kabul yolu ile getirilen bilimsel malzemenin tekrar ihracı, bu muameleler için açık bulunan her gümrük bürosundan, hatta bu büro ithalin yapıldığı bürodan başkası olsa dahi, bir veya birkaç defada yapılabilir.

Madde 8

Geçici kabul yolu ile getirilen bilimsel malzeme, geçici ithalin yapıldığı memleketin kanun ve nizamnamelerinde öngörülen şartlar yerine getirilmek kaydı ile, tekrar ihraçtan başka bir gaye için tahsis edilebilir ve bilhassa, dahil istihlake arz olunabilir.

Madde 9

Usulü dairesinde tespit edilen kaza halinde, bu Sözleşmede öngörülen tekrar ihraç mecburiyetine rağmen, ağır şekilde hasara uğrayan bilimsel malzemenin hepsinin veya bir kısmının, aşağıda yazılı şartların yerine getirilmesi kaydıyla Gümrük Makamlarının kararına göre, tekrar ihracı talep edilmeli;

- a) İthalde nakden ödenmesi gereken vergi ve resimlere tabi tutulması; veya
- b) Hiç bir masraf tahmil etmeksizin, geçici ithalin yapıldığı memleket hazinesine terk edilmesi; veya
- c) Geçici ithalin yapıldığı memleket hazinesine masraf tahmil etmeksizin, resmî kontrol altında imha edilmesi.

Madde 10

Yukarıdaki 9 uncu maddede öngörülen hükümler, bilimsel malzemenin, geçici ithalin yapıldığı ülkede kaldığı süre içinde tamir edilen veya değiştirilen parçaları hakkında da uygulanır.

Madde 11

6 - 9 uncu maddeler hükümleri 2 nci maddede zikredilen yedek parçalar ve aletler hakkında da uygulanır.

BÖLÜM IV
Çeşitli Hükümler

Madde 12

1. Her Âkit Taraf, işbu Sözleşme ile öngörülen kolaylıklarla ilgili gümrük formalitelerini asgarî hadde indirir ve bu formalitelere dair vazedeceği kaideleri en kısa zamanda yayımlar.
2. Çıkışta olduğu gibi girişte de bilimsel malzemenin muayene edilmesi ve gümrüklenmesi, mümkün olan ve lüzumlu görülen bütün hallerde, bu malzemenin kullanılacağı yerlerde yapılır.

Madde 13

Bu Sözleşmenin hükümleri, uygulanacak asgarî kolaylıkları koymaktadır. Bu hükümler bazı Âkit Tarafların kendi mevzuatları gereğince veya ikili ve çok taraflı anlaşmalarla uyguladıkları ve ileride uygulayacakları daha geniş kolaylıkları engellemez.

Madde 14

İşbu Sözleşmenin uygulanması için bir gümrük Birliği veya bir ekonomik Birlik teşkil etmiş olan Âkit Tarafların ülkeleri bir tek ülke telakki olunabilir.

Madde 15

İşbu Sözleşmenin hükümleri, kamu ahlâk ve nizamı, kamu emniyeti, kamu sağlığı mülahazalarına istinat eden veya brüvelerin ve fabrika markalarının himayesi ile ilgili olan millî Kanun ve nizamnamelerden neşet eden yasaklar ve kısıtlamaların uygulanmasına mani değildir.

Madde 16

Gerçek veya tüzel bir kişiyle malzemenin bu sözleşme ile öngörülen kolaylıklardan haksız yere faydalandırılması amacıyla yanlış beyan, değiştirme gibi, Sözleşme hükümlerine aykırı herhangi bir işlem yapan bir kimse, bu işlemin yapıldığı ülkenin kanunları ve mevzuatı gereğince cezalandırılır. Ayrıca ödenmesi gerekli gümrük resim ve vergileri de kendisinden tahsil edilir.

BÖLÜM V

Son Hükümler

Madde 17

1. Âkit Taraflar, işbu Sözleşme şartlarının, yeknesak şekilde uygulanmasını ve tefsirini temin edecek tedbirleri araştırmak gayesiyle, lüzum görüldüğü zaman toplanırlar.
2. Bu toplantılar, Âkit Taraflardan birinin talebi üzerine Konsey Genel Sekreteri tarafından tertip edilir ve Âkit Tarafların aleyhte bir kararı olmadıkça Konseyde yapılır.
3. Âkit Taraflar, toplantılarına ait iç tüzüğü tespit ederler. Âkit Tarafların kararları mevcut bulunanların ve oylamaya katılanların üçte iki çoğunluğu ile alınır.
4. Âkit Tarafların bir konu hakkındaki kararları, bunların yarısından fazlasının mevcut olması halinde muteber sayılır.

Madde 18

1. İşbu Sözleşmenin tefsiri ve uygulaması hakkında Âkit Taraflar arasında zuhur edecek ihtilaflar, mümkün olduğu kadar, bu taraflar arasında doğrudan doğruya yapılacak müzakerelerle halledilir.
2. Doğrudan doğruya müzakerelerle halledilemeyen ihtilaflar, işbu Sözleşmenin 17 nci maddesinde öngörülen şartlar dahilinde, ilgili taraflarca Âkit Taraflara götürülür, bunlar da ihtilafı inceleyip halli hakkındaki tavsiyelerini bildirirler.
3. İhtilaf halindeki taraflar, Âkit Tarafların tavsiyelerini kabul edeceklerine dair önceden mutabık kalabilirler.

Madde 19

1. KONSEY ÜYESİ her Devlet ve Birleşmiş Milletler Teşkilatının veya buna bağlı ihtisas kuruluşlarının üyesi bulunan her Devlet aşağıda yazılı hususları yerine getirmek şartıyla bu Sözleşmenin Âkit Tarafı olabilir :
 - a) Onaylama kaydı olmaksızın imzalayarak;
 - b) Onaylama kaydı ile imzalandıktan sonra bir onaylama belgesi tevdi ederek;
 - c) Katılarak.
2. Bu Sözleşme 30 Haziran 1969 tarihine kadar, Brüksel'de KONSEY Merkezinde, bu maddenin 1 inci paragrafında belirtilen Devletlerin imzasına açık olacaktır. Bu tarihten sonra katılmalarına açık bulunacaktır.
3. Bu maddenin 1 inci paragrafında belirtilen teşekküllere üye olmayan ve KONSEY Genel Sekreteri tarafından kendisine davetiye gönderilen her Devlet, Âkit Tarafların talebi üzerine, bu Sözleşmeye, yürürlüğe girdiği tarih'ten sonra ona katılmak suretiyle, Âkit Taraf olabilir.
4. Onaylama veya katılma belgeleri KONSEY Genel Sekreterine tevdi edilir.

Madde 20

1. Bu Sözleşme, 19 uncu maddenin 1 inci paragrafında zikredilen Devletlerden beşinin Sözleşmeyi onaylama kaydı olmaksızın imzalamasından veya onaylama veya katılma belgelerini tevdi etmesinden üç ay sonra yürürlüğe girer.
2. Bu Sözleşmeyi beş Devletin onaylama kaydı olmaksızın gerek imzalamasından gerekse onaylama veya katılma belgelerini tevdi etmesinden sonra, onaylama kaydı olmaksızın imzalayan herhangi bir Devlet için, bu Sözleşme, mezkûr Devletin onaylama kaydı olmaksızın imzalamasından veya onaylama veya katılma belgelerini tevdi etmesinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 21

1. Bu Sözleşme gayri muayyen bir süre için akdedilmiştir. Bununla beraber, herhangi bir Âkit Taraf, 20 nci maddeye göre yürürlüğe girdiği tarihten sonra bunun feshini ihbar edebilir.
2. Fesih ihbarı KONSEY Genel Sekreterine tevdi olunan yazılı bir belge ile yapılır.

3. Fesih ihbarı Konsey Genel Sekreteri tarafından ihbar belgesinin alınmasından altı ay sonra hüküm ifade eder.

Madde 22

1. Yukarıdaki 17 nci maddede öngörülen şartlar dahilinde toplanan Âkit Taraflar bu Sözleşmede tadilat yapılmasını tavsiye edebilirler.

2. Bu şekilde tavsiye edilen herhangi bir tadil metni Konsey Genel Sekreteri tarafından bütün Âkit Taraflara, diğer bütün imza koyan Devletlere, Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Sekreterine ve (UNESCO) Genel Müdürüne tebliğ edilir.

3. Tavsiye edilen tadilin tebliği tarihinden itibaren altı aylık bir süre içinde, her Âkit Taraf :

- a) Gerek, tavsiye edilen tadile bir itirazı olduğunu,
- b) Gerekse, tavsiye edilen tadili kabul etmeye niyetli olmakla beraber, memleketinde bu kabul için gerekli şartların henüz yerine getirilmemiş olduğunu,

Konsey Genel Sekreterine bildirebilir.

4. Bir Âkit Taraf, bu maddenin 3 (b) paragrafında öngörülen tebliği Konsey Genel Sekreterine gönderirse, tavsiye edilen tadili kabul ettiğini Genel Sekretere bildirmedigi müddetçe, bu maddenin 3 üncü paragrafında öngörülen altı aylık sürenin bitiminden itibaren, dokuz aylık bir süre içinde tavsiye edilen tadile itirazını yapabilir.

5. Tavsiye edilen tadile bu maddenin 3 ve 4 üncü paragraflarında öngörülen şartlar dahilinde bir itiraz yapılırsa tadil kabul edilmemiş sayılır ve hükümsüz kalır.

6. Tavsiye edilen tadile, bu maddenin 3 ve 4 üncü paragraflarında öngörülen şartlar dahilinde hiç bir itiraz yapılmazsa tadil aşağıda gösterilen tarihte kabul edilmiş sayılır :

a) Eğer bir Âkit Taraf bu maddenin 3 (b) paragrafı gereğince bir tebliğ göndermemiş ise, 3 üncü paragrafta belirtilen altı aylık sürenin bitiminde,

b) Eğer bir veya bir kaç Âkit Taraf, bu maddenin 3 (b) paragrafı gereğince bir tebliğ göndermiş ise aşağıda yazılı 2 tarihten en yakın olanında;

i) Bu gibi tebliğleri göndermiş olan bütün Âkit Tarafların tavsiye edilen tadili kabul ettiklerini Konsey Genel Sekreterine bildirdikleri tarih. Bununla beraber, bütün kabullerin bu maddenin, 3 üncü paragrafında öngörülen altı aylık sürenin bitiminden evvel bildirilmesi halinde, bu tarih, mezkûr altı aylık sürenin bitim tarihi olarak kabul edilir;

ii) Bu maddenin 4 üncü paragrafında belirtilen dokuz aylık sürenin bitim tarihi.

7. Kabul edilen her tadil kabul edilmiş sayıldığı tarihten 6 ay sonra yürürlüğe girer.

8. Konsey Genel Sekreteri bu maddenin 3 (a) paragrafı gereğince, tavsiye edilen değişikliğe yapılan her itirazı ve 3 (b) paragrafı gereğince de alınan her tebliği, en kısa zamanda, bütün Âkit Taraflara ve imza koyan diğer Devletlere bildirir. Konsey Genel Sekreteri bilahare, böyle bir tebliği göndermiş olan Âkit Tarafın veya tarafların tavsiye edilen tadile itirazları olduğunu veya onu kabul ettiklerini de bütün Âkit Taraflara ve imza koyan diğer Devletlere bildirir.

9. Bu Sözleşmeyi onaylayan veya ona katılan her Devlet, onaylama veya katılma belgesinin tevdii tarihinde yürürlüğe girmiş bulunan herhangi bir tadili de kabul etmiş sayılır.

Madde 23

1. Herhangi bir Devlet gerek bu Sözleşmeyi onaylama kaydı olmaksızın imzalama veya onaylama, yahut ona katılma belgelerini tevdii sırasında gerekse sonradan Konsey Genel Sekreterine yapacağı bir tebliğle bu Sözleşmenin Uluslararası ilişkilerinde sorumlu bulunduğu ülkelerin hepsini veya bazısına şamil olacağını beyan edebilir. Bu tebliğ, Genel Sekreter tarafından alındığı tarihten üç ay sonra hüküm ifade eder. Bununla beraber, Sözleşme, tebliğde belirtilen ülkelere, Sözleşmenin ilgili Devlet hakkında yürürlüğe girmesinden evvel olmamak şartıyla, uygulanır.

2. Bu maddenin 1 inci paragrafı gereğince, Sözleşmenin, Uluslararası ilişkileri kendi sorumluluğu altında bulunan veya uluslararası sorumluluğunu deruhte ettiği bir ülkeye şamil bulunduğunu tebliğ eden herhangi bir Devlet, bu Sözleşmenin 21 inci maddesi hükümleri gereğince, bu ülkenin Sözleşmeyi uygulamayacağını Konsey Genel Sekreterine bildirebilir.

Madde 24

Bu Sözleşmeye hiç bir ihtirazi kayıt konulamaz.

Madde 25

Konsey Genel Sekreteri, bütün Âkit Taraflara, imza koyan diğer Devletlere, Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Sekreterine ve (UNESCO) Genel Müdürüne aşağıda yazılı hususları bildirir :

- a) Bu Sözleşmenin 19 uncu maddesinde belirtilen imzalamalar, onaylamalar ve katılmalar;
- b) Sözleşmenin, 20 nci madde gereğince, yürürlüğe giriş tarihi;
- c) 21 inci maddeye göre alınan fesih ihbarları;
- d) 22 nci maddeye göre kabul edilmiş sayılan tadiller ve bunların yürürlüğe giriş tarihi;
- e) 23 üncü maddeye göre alınan tebliğler.

Madde 26

Bu Sözleşme, Konsey Genel Sekreterinin talebi üzerine, Birleşmiş Milletler Antlaşmasınının 102 nci maddesi gereğince, Birleşmiş Milletler Sekreterliğince tescil olunacaktır.

Yukarıdaki hususları kabul zımında aşağıda imzaları bulunan yetkili temsilciler, bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Her iki metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, İngilizce ve Fransızca dillerinde tek bir nüsha olarak bindokuz yüz altmış sekiz senesi Haziranın 11 inci günü Brüksel'de düzenlenmiştir. Bu tek nüsha Konsey Genel Sekreterine tevdii edilecek ve Genel Sekreter bunun onaylanma örneklerini bu Sözleşmenin 19 uncu maddesinin 1 inci paragrafında belirtilen bütün Devletlere gönderecektir.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
33	31	371
46	118	47
49	13	21:22,25:26,45:49

I - Gerekçeli 426 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 13 üncü Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dışişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/659